

Arkitekternes Pensionskasse, cvr. 22 07 86 15

HALVÅRSRAPPORT 2017

pensionskassen
Arkitekter & Designere

Indhold

	Arkitekternes Pensionskasse	
Ledelsesberetning	Hovedresultater i 1. halvår 2017	3
	Investeringer og afkast	3
	Resultat, solvenskapitalkrav og kapitalgrundlag	5
	Medlemsbidrag, udbetalinger og omkostninger	6
	Forventninger til hele 2017	7
	Øvrige forhold	7
Halvårsregnskab	Koncern- og pensionskasseregnskab	8
	Egenkapitalopgørelse	10
	Anvendt regnskabspraksis	11
Ledelsespåtegning		12

Oplysninger om pensionskassen

Oplysninger om Arkitekternes Pensionskasse kan ses på pensionskassens hjemmeside <https://www.arkitektension.dk/ap/Om-pensionskassen/Hvem-er-vi>.

Ledelsesberetning

Hovedresultater i 1. halvår 2017

Fra 1. januar 2017 overgik administrationen af Arkitekternes Pensionskasse (AP) til Sampension Administrationselskab A/S. Overgangen forløb godt, og administrationen er nu fuldt integreret i administrationsfællesskabet.

AP fortsatte i 1. halvår 2017 den positive udvikling fra 2016 med pæne afkast på investeringsporteføljerne. Det samlede afkast udgjorde 301,2 mio. kr. svarende til 3,5 %.

Medlemsbidrag er uændrede i forhold til 1. halvår 2016. Omkostninger pr. medlem er faldet til 263 kr. for 1. halvår 2017. Faldet er et resultat af administrationens overgang til Sampension Administrationselskab A/S, som blandt andet kommer medlemmerne til gode i form af væsentlig lavere omkostninger.

Hovedresultater i 1. halvår 2017 fremgår af følgende tabel:

Udvalgte hoved- og nøgletal	30. juni 2017	30. juni 2016	31. december 2016
Mio. kr.			
Medlemsbidrag i alt	167,1	166,8	336,6
Udbetalinger i alt (inkl. tillægspensioner)	156,2	138,9	286,0
Investeringsafkast i alt	301,2	221,2	600,1
Balance i alt	9.211,0	8.312,8	8.690,6
Pct.			
Investeringsafkast før pensionsafkastskat (N1)	3,5	2,8	7,5
Omkostninger pr. medlem (kr.)	263	418	1.042
Solvensdækning	382	444	428

Investeringer og afkast

De internationale konjunkturer og finansielle markeder

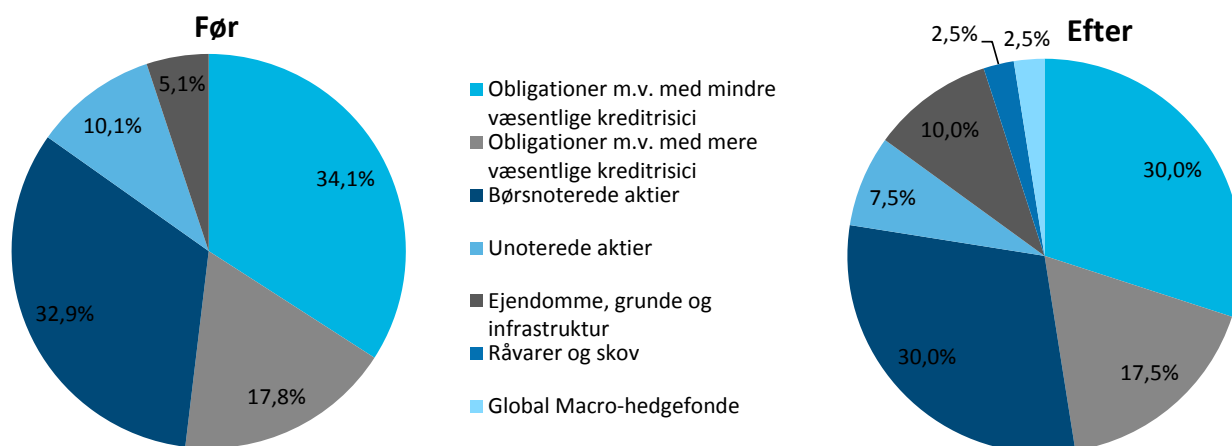
Væksten i den globale økonomi er i 1. halvår 2017 taget til, godt understøttet af flere investeringer i fremstillingsindustrien og i handel. Med en stigning i BNP-væksten i 1. kvartal 2017 har opsvinget i euroområdet fået endnu mere momentum, og meget tyder på, at de 16 kvartaler i træk med positiv vækst bliver til flere. Inflationen ligger fortsat forholdsvist lavt i de fleste lande.

Den økonomiske aktivitet stimuleres i mange lande fortsat af en lempelig pengepolitik. En forsigtig normalisering af pengepolitikken er startet i USA, hvor Centralbanken efter at have hævet renten ved udgangen af 2015 og 2016 nu er blevet mere aggressiv og har hævet renten både i marts og juni måned. Den Europæiske Centralbank besluttede i december 2016 at udvide sit opkøbsprogram for værdipapirer, så det løber til udgangen af 2017, dog med nettoopkøb på et noget lavere niveau.

De finansielle markeder har haft en rolig positiv udvikling i 1. halvår 2017, dog har der været lidt større udsving på rentemarkederne. Især det danske aktiemarked har klaret sig rigtig pænt med en stigning på 14,6 % i 1. halvår 2017. Det er tæt fulgt af emerging markets aktier, som er steget 14,4 %. Det amerikanske aktiemarked (+9,0 %) og aktierne i euroområdet (+8,4 %) har også pæne stigninger, mens det britiske aktiemarked (+4,7 %) halter noget efter - formentlig som følge af den usikre politiske situation i Storbritannien.

Flytning af investeringsaktiver

AP's overgang til Sampension Administrationsselskab A/S fra 1. januar 2017 gav anledning til at ændre den strategiske aktivallokering. Allokering på de forskellige aktivklasser før og efter ændringen er illustreret i nedenstående figur.

Samlet set er den strategiske aktivallokering justeret i retning af et lidt lavere risikoniveau. De to største ændringer er en større allokering i ejendomme mod færre kreditsikre obligationer. Dertil kommer en allokering mod skov og hedgefonde, der begge bidrager til større risikospredning.

Transitionen af aktiver indebar – udover en justering af den strategiske aktivallokering – en omlægning af porteføljen, idet den væsentligste del af investering i obligationer overgik til intern forvaltning i Sampension Administrationsselskab A/S, mens investering i børsnoterede aktier er samlet i Kapitalforeningen Sampension Invest. Begge dele er forholdsvis billige i den løbende forvaltning som følge af de stordriftsfordele, det giver at være en del af et større administrationsfælleskab.

Ejendommen Borgporten i Aarhus blev solgt pr. 1. maj 2017. Herefter har AP ingen direkte ejede ejendomme. De 100 % ejede dattervirksomheder Arkitekternes Ejendomsselskab P/S og Komplementarselskabet Arkitekternes Ejendomme ApS forventes afviklet i 2. halvår 2017.

Investeringsstrategi

AP's investeringsstrategi sigter mod at levere det højeste langsigtede afkast inden for de gældende risikorammer, under hensyntagen til AP's politik for ansvarlige investeringer. Forvaltningen af midlerne tilrettelægges med henblik på at sikre den størst mulige købekraft af medlemmernes pensioner.

Investeringsafkast

AP's afkast i 1. halvår 2017 blev samlet på 3,6 % (beregnet tidsvægtet), hvilket hovedsageligt var drevet af et fornuftigt afkast på aktiebeholdningen, jf. tabellen nedenfor. Med et afkastbidrag på 1,2 % var aktier den største bidragsyder, mens obligationer med mindre væsentlig kreditrisiko gav det næststørste bidrag. Kun aktivklasserne råvarer og skov samt globale Macro-hedgefonde gav et mindre, negativt afkastbidrag.

Investeringsafkast pr. aktivklasse	Afkast %
Obligationer mv. med mindre væsentlige kreditrisici	0,6
Obligationer mv. med mere væsentlige kreditrisici	2,7
Aktier	3,3
Ejendomme, grunde og infrastruktur	1,5
Råvarer og skov	-6,4
Global Macro-hedgefonde	-4,2
Total excl. valutaafdækning mv.	2,0
Valutaafdækning mv.	1,6
Nettoafkast efter valutaafdækning mv.	3,6

Det samlede resultat af investeringer i AP for 1. halvår 2017 var på 301,2 mio. kr. før pensionsafkast-skat mod 221,2 mio. kr. i samme periode året før. Forskellen vedrører primært resultatet af omlægningen af investeringsporteføljen ved indgangen til 1. halvår 2017.

Resultat, solvenskapitalkrav og kapitalgrundlag

Resultat og egenkapital

AP's resultat blev i 1. halvår 2017 et overskud på 67,6 mio. kr. mod et overskud på 60,2 mio. kr. i 1. halvår 2016.

Periodens resultat består i det væsentligste af egenkapitalens forholdsmæssige andel af periodens afkast af investeringsporteføljen samt risikoforrentning i henhold til kontributionsprincippet.

Egenkapitalen udgjorde 2.098,1 mio. kr. pr. 30. juni 2017 mod 2.057,9 mio. kr. ved udgangen af 2016. Fra egenkapitalen er i 1. halvår 2017 udloddet 27,4 mio. kr. som tillægspension.

Balancen for pensionskassen er vokset til 9.211,0 mio. kr. pr. 30. juni 2017 fra 8.690,6 mio. kr. pr. 31. december 2016. Stigningen skyldes især periodens investeringsafkast samt øget brug af repoforretninger.

Solvenskapitalkrav og kapitalgrundlag

Solvens II trådte i kraft med virkning fra 1. januar 2016. Solvens II opererer med både et primært solvenskapitalkrav (SCR) samt et lavere minimumskapitalkrav (MCR). AP opgør solvenskravene på baggrund af standardmodellen.

Nedenfor er vist solvenskapitalkrav og kapitalgrundlag pr. 30. juni 2017:

Solvenskapitalkrav og kapitalgrundlag Mio. kr.	30.06.2017	31.12.2016
Kapitalgrundlag	2.553	2.498
Solvenskapitalkrav (SCR)	668	584
Minimumskapitalkrav (MCR)	167	146
Overskydende kapitalgrundlag	1.886	1.914
Solvensdækning i forhold til SCR	382 %	428 %
Solvensdækning i forhold til MCR	1530 %	1712 %

Solvensdækningen (kapitalgrundlaget i forhold til solvenskapitalkravet) var pr. 30. juni 2017 på 382 %. Ændringen i forhold til ultimo 2016 skyldes blandt andet ændringer i investeringsporteføljen og periodens investeringsafkast.

Bonuspotentialer og bonusgrad

Nøgletallet bonusgrad omfatter både individuelle og kollektive bonuspotentialer set i forhold til medlemmernes depoter.

Nedenfor er vist udviklingen i bonuspotentialer samt bonusgrad:

Bonuspotentialer og bonusgrad	30.06.2017		31.12.2016	
	Mio. kr.	%	Mio. kr.	%
	Bonus-potentialer	Bonus-grad	Bonus-potentialer	Bonus-grad
Kollektivt bonuspotentialer	169	-	94	-
Individuelle bonuspotentialer	2.887	-	2.346	-
Samlede bonuspotentialer	3.056	50,7	2.440	41,3

De samlede bonuspotentialer er steget med 616 mio. kr. i 1. halvår 2017. Det skyldes især det gode investeringsafkast samt fald i risikomargen.

Hensættelser til pensionsaftaler

Pensionshensættelser udgjorde pr. 30. juni 2017 6.247 mio. kr. mod 6.033 mio. kr. ved udgangen af 2016. Den væsentligste årsag til ændringen i 1. halvår 2017 er periodens investeringsafkast.

Medlemsbidrag, udbetalinger og omkostninger

Udvikling i medlemsbidrag

Medlemsbidrag i første halvår 2017 udgjorde 167,1 mio. kr. mod 166,8 mio. kr. i første halvår 2016. Ordinære bidrag er steget, mens engangsindskud og overførsler er faldet.

Indbetalte medlemsbidrag	1. halvår	1. halvår	
Mio. kr.	2017	2016	Ændring i %
Ordinære bidrag	161,6	155,5	3,9
Engangsindskud mv.	5,5	11,3	-51,5
Medlemsbidrag i alt	167,1	166,8	0,1

Antal medlemmer udgjorde 9.487 ultimo juni 2017 mod 9.552 ultimo 2016. Faldet på 65 medlemmer i 1. halvår 2017 vedrører primært fripolicer.

Pensionsudbetalinger

De samlede udbetalte ydelser udgjorde 156,2 mio. kr. for 1. halvår 2017 mod 138,9 mio. kr. for 1. halvår 2016 inklusive tillægspensioner, som finansieres af egenkapitalen. Stigningen vedrører især de løbende pensionsudbetalinger.

Omkostninger

Pensionsmæssige administrationsomkostninger udgjorde 2,5 mio. kr. i 1. halvår 2017 mod 4,2 mio. kr. i 1. halvår 2016. Omkostninger pr. medlem udgjorde 263 kr. mod 418 kr. i 1. halvår 2016. Nøgletallet er dermed – som forventet – faldet væsentligt.

Forventninger til hele 2017

Udvikling i antal medlemmer for hele året forventes at ligge på niveau med halvåret, og medlemsbidrag forventes at ligge på niveau med 2016. Omkostninger pr. medlem forventes at ligge væsentligt under niveauet for 2016.

Udviklingen i medlemmernes afkast vil i al væsentlighed afhænge af udviklingen på de finansielle markeder.

Kontorenten blev fra 1. januar 2017 fastsat til 3,25 % før pensionsafkastskat for pensioner med betingede garantier. På baggrund af det realiserede afkast år til dato er det besluttet at hæve kontorenten til 5,15 % fra 1. juli 2017.

Øvrige forhold

Ændringer i pensionskassens ledelse

På pensionskassens generalforsamling den 4. april 2017 og ved efterfølgende urafstemning blandt alle medlemmer blev arkitekt Kirsten Sander valgt som nyt bestyrelsesmedlem til erstatning for arkitekt Ole Bjørn Petersen, som er udtrådt af bestyrelsen.

Usikkerhed ved indregning og måling

Ledelsen foretager en række skøn og vurderinger om fremtidige forhold, når halvårs- og årsrapporter udarbejdes. Disse har indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser. Det område, hvor ledelsens skøn og vurderinger har den væsentligste effekt på halvårs- og årsregnskaber, er pensionsmæssige hensættelser samt dagsværdi af illikvide aktiver så som unoterede finansielle instrumenter og ejendomme.

Risikostyring

Der henvises til beskrivelse af pensionskassens risikostyring i årsrapporten for 2016, side 8.

Halvårsregnskab

Koncern- og pensionskasseregnskab

Resultatopgørelse	Koncern		Pensionskasse	
	1. halvår 2017	1. halvår 2016	1. halvår 2017	1. halvår 2016
T. kr.				
Medlemsbidrag	167.083	166.843	167.083	166.843
Medlemsbidrag	167.083	166.843	167.083	166.843
Indtægter fra kapitalandele i tilknyttede virksomheder	-	-	-999	1.405
Indtægter fra kapitalandele i associerede virksomheder	0	0	0	223
Indtægter af investeringsejendomme	463	58	-25	-1.533
Renteindtægter og udbytter mv.	37.493	174.693	37.479	10.232
Kursreguleringer	269.488	62.965	270.909	215.180
Renteudgifter	-148	-262	-68	-59
Administrationsomkostninger ifm. investeringsvirksomhed	-6.136	-16.286	-6.136	-4.279
Investeringsafkast, i alt	301.160	221.169	301.160	221.169
Pensionsafkastskat	-40.252	-33.143	-40.252	-33.143
Udbetalte ydelser	-128.745	-117.777	-128.745	-117.777
Pensionsydelse, i alt	-128.745	-117.777	-128.745	-117.777
Ændring i pensionshensættelser, i alt	-214.363	-159.537	-214.363	-159.537
Ændring i overskudskapital	-14.804	-13.224	-14.804	-13.224
Administrationsomkostninger	-2.508	-4.177	-2.508	-4.177
Pensionsmæssige driftsomkostninger, i alt	-2.508	-4.177	-2.508	-4.177
Overført investeringsafkast	-71.976	-43.556	-71.976	-43.556
PENSIONSTEKNISK RESULTAT	-4.405	16.599	-4.405	16.599
Egenkapitalens investeringsafkast	83.924	54.353	83.924	54.353
RESULTAT FØR SKAT	79.519	70.952	79.519	70.952
Pensionsafkastskat for egenkapitalen	-11.948	-10.798	-11.948	-10.798
PERIODENS RESULTAT	67.571	60.154	67.571	60.154
ANDEN TOTALINDKOMST, I ALT	0	0	0	0
PERIODENS TOTALE RESULTAT	67.571	60.154	67.571	60.154

Balance	Koncern		Pensionskasse	
	30.06.2017	31.12.2016	30.06.2017	31.12.2016
T. kr.				
AKTIVER				
MATERIELLE AKTIVER, I ALT	0	15	0	0
Investeringsejendomme	0	123.500	0	0
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	-	-	147.437	148.437
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt	-	-	147.437	148.437
Kapitalandele	1.443.167	3.580.814	1.443.167	125.022
Investeringsforeningsandele	2.874.903	201.882	2.874.903	8.274.884
Obligationer	4.400.553	5.183.714	4.400.553	0
Pantesikrede udlån	29.630	0	29.630	0
Afledte finansielle instrumenter	105.595	57.636	105.595	40.307
Indlån i kreditinstitutter	16.736	82.791	16.736	0
Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	8.870.583	9.106.837	8.870.583	8.440.212
INVESTERINGSAKTIVER, I ALT	8.870.583	9.230.337	9.018.021	8.588.649
Tilgodehavender hos medlemmer, i alt	4.156	5.803	4.156	5.803
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	-	-	5	0
Andre tilgodehavender	129.592	381.619	6.835	13.335
TILGODEHAVENDER, I ALT	133.747	387.422	10.996	19.138
Likvide beholdninger	157.490	442.393	130.959	66.252
Øvrige	63	0	63	0
ANDRE AKTIVER, I ALT	157.553	442.393	131.022	66.252
Tilgodehavende renter	25.781	50.365	25.782	0
Andre periodeafgrænsningsposter	25.254	16.583	25.142	16.577
PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER, I ALT	51.036	66.948	50.924	16.577
AKTIVER, I ALT	9.212.920	10.127.115	9.210.963	8.690.614
PASSIVER				
Overført overskud	2.098.071	2.057.938	2.098.071	2.057.938
EGENKAPITAL, I ALT	2.098.071	2.057.938	2.098.071	2.057.938
Overskudskapital	455.207	440.403	455.207	440.403
ANSVARLIG LÅNEKAPITAL, I ALT	455.207	440.403	455.207	440.403
Pensionshensættelser	6.247.099	6.032.735	6.247.099	6.032.735
PENSIONSMÆSSIGE HENSÆTTELSER, I ALT	6.247.099	6.032.735	6.247.099	6.032.735
Gæld til kreditinstitutter	138.988	1.406.048	138.988	0
Aktuelle skatteforpligtelser	1	6	0	0
Anden gæld	273.555	187.780	271.598	157.277
GÆLD, I ALT	412.543	1.593.834	410.586	157.277
PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER	0	2.205	0	2.261
PASSIVER, I ALT	9.212.920	10.127.115	9.210.963	8.690.614

Egenkapitaloppgørelse

T. kr.	Koncern		Pensionskasse	
	30.06.2017	31.12.2016	30.06.2017	31.12.2016
Egenkapital 1. januar	2.057.938	1.939.833	2.057.938	1.939.833
Værdiregulering 1. januar pga. ny regnskabsbekendtgørelse	-	1.350	-	1.350
Periodens resultat	67.571	162.100	67.571	162.100
Tillægspensioner	-27.438	-45.346	-27.438	-45.346
Egenkapital ultimo	2.098.071	2.057.938	2.098.071	2.057.938
Kapitalgrundlag				
Egenkapital			2.098.071	2.057.938
Overskudskapital			455.207	440.403
Kapitalgrundlag			2.553.279	2.498.341

Anvendt regnskabspraksis

Koncernens og pensionskassens halvårsrapport for 2017 er aflagt i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed samt Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen).

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten for 2016, som indeholder den fulde beskrivelse af anvendt regnskabspraksis.

Der er følgende ændringer i halvårsregnskabet for 2017 i forhold til tidligere år som følge af overgang til Sampension Administrationselskab A/S pr. 1. januar 2017:

- Til og med 31. december 2016 blev pensionskassens andele af fælles ledede aktiviteter/investeringer i det tidligere Unipension-samarbejde konsolideret pro rata i resultatopgørelse og balance. Efter overgangen er forudsætningerne for pro rata konsolidering ikke længere til stede. Balancen for koncernen pr. 30. juni 2017 er derfor faldet til 9.213,0 mio. kr. mod 10.127,1 mio. kr. pr. 31. december 2016.
- Administrationsomkostninger omfatter fra 2017 et administrationshonorar i henhold til administrationsaftale med Sampension Administrationselskab A/S samt direkte afholdte omkostninger. Administrationsomkostningerne er opdelt på pensionsvirksomhed og investeringsvirksomhed.

Regnskabslinjen Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed indeholder udover vederlag for administration også depotgebyrer, etableringsomkostninger og performance fees vedrørende fonde, samt handelsomkostninger vedrørende værdipapirhandel. Omkostninger vedrørende fonde mv. indgår i det omfang, der er modtaget oplysninger herom.

- Der er i sammenligningstallene for 2016 foretaget enkelte reklassificeringer mellem regnskabsposter. Ændringerne har ingen effekt på resultat eller egenkapital.

Der er ikke foretaget review eller revision af halvårsrapporten.

Ledespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt halvårsrapporten for 2017 for Arkitekternes Pensionskasse.

Halvårsrapporten aflægges i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed.

Halvårsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af koncernens og pensionskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. juni 2017 samt af resultatet af koncernens og pensionskassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 30. juni 2017.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og pensionskassens aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og pensionskassen kan påvirkes af.

Hellerup, den 31. august 2017

Direktionen

Hasse Jørgensen
Adm. direktør

*/ Morten Lund Madsen
Direktør for økonomi*

Bestyrelsen

Mette Carstad
(Formand)

Cecilie Therese Hansen
(Næstformand)

Rikke Sylow Francis

Søren Kaare-Andersen

Kirsten Sander

Per Frølund Thomsen

Rie Øhlenschläger